

'Elke avond het achtuurjournaal'

Een F35 stijgt op. „Dit is de toekomst, waar je mee bezig bent.“ FOTO ANP

Ook pioniers die op vliegbasis Eglin in Florida worden opgeleid tot F35-technicus hebben alledaagse problemen. Wil hun vrouw mee? Hoe kies je een Amerikaanse school? Vier mannen van vliegbasis Leeuwarden over belangrijke bijzaken.

ASING WALTHAUS

Leuk, in Amerika werken bij de nieuwe straaljager?

Rein: „Dit is de toekomst, waar je mee bezig bent. Het is iets heel bijzonders, ook omdat je samenwerkt met Amerikanen. Dat gaat iets heel moois worden.“
Douwe: „Die kans krijg je nooit weer, als je nu niet meedoet. Nu ben je een van de 34 Nederlanders die aan dit project meedoen.“

Anno: „Ik heb altijd al gevoeld dat als ik ooit de kans zou krijgen om zoiets te doen, dan ga ik ervoor. En gelukkig wilde mijn vrouw ook wel.“
Douwe: „Als dat niet zo is, lukt het niet.“
Luchtmachtpersoneel wordt in principe voor een periode van drie jaar ergens ingezet. Dat kan uitlopen, zoals bij Anno Visser (48, Dokkum), die van deze vier hier in Eglin, Florida, het langst in de VS zit. Kwamen de andere drie in november zo uit Nederland, Visser zat al sinds 2009 op luchtmachtbasis Edwards, in de woestijn van Californië. De basis

Aan het werk op een vliegbasis in Amerika

waar de spaceshuttle landde. Zijn vrouw en twee kinderen (vier en zeven) gingen mee. Die laatste spraken Fries en Nederlands, maar de maanden voor hun vertrek leerden ze ook wat Engels. „De namen fan kleuren, telle. Dat se wat gefoel by dy taal krigen. Bern pakke soks snel op, se prate no geweldig goed Ingelsk, hearst gjin aksint. Se sizze ek wolris dat bern dy't al twa talen prate samar in oare taal leare.“
Douwe Huizinga (37, uit Eelde): „Bij onze drie kinderen kwam een Amerikaanse man op school om ze zoveel uur per week les te geven. Hij haalde ze uit de klas en in een ka-

merkje apart leerden ze wat rekenen, lezen en schrijven.“

Anno: „Dat moat ek, dan is de shock fan 'e oergang minder grut.“

Douwe: „Als je in Camminghaburen woont en je wilt dat je kinderen aan de andere kant van Leeuwarden naar school gaan, dan kan dat. Hier moet je naar een school in de buurt. Als je zegt dat je je kinderen ergens heen wilt sturen omdat dat een goede school is, moet je daar een huis zoeken.“

Hoe houden je kinderen hun Nederlands op peil?

Anno: „Via Edufax. In Hollânske skoalle foar minsken yn it butenlân. Etse sneitemoarn ha se Nederlânske les.“
Douwe: „Met huiswerk, hè? Dat is echt een punt waarop Amerikaanse scholen verschillen van Nederlandse. In Nederland hebben kinderen van vier, vijf geen huiswerk. Je stuurt ze met een broodtrommeltje naar school. Hier hebben ze een vol backpack, voor al dat huiswerk. En dan in het weekeinde ook nog de Neder-

Anno Visser, Marco Heddes, Rein Hettinga en Douwe Huizinga: „Toiletas in de tas en je vliegt weg.“

FOTO LC/ASING WALTHAUS

Internet maakt het een stuk makkelijker

landse les. Ze hebben het best druk.“
Rein Hettinga (30, geboren in Blesdijke) heeft die problemen nog niet. „Een dag voordat ik wist dat ik hier aangenomen werd, hoorde ik dat mijn vrouw zwanger was. Onze zoon wordt dus in Amerika geboren en krijgt een Amerikaans paspoort. Zelf hadden wij de stap snel gemaakt om hierheen te gaan, maar voor de familie is dat wel het moeilijkst. Dat is dan de keus die je maakt. Je kunt skypen, maar dat doe ik niet vaak.“
Marco Heddes (32, Stroe): „Ik skype bijna elke dag met mijn vriendin, tussen de middag. In Nederland is het dan het begin van de avond. Zij is

nog met een studie bezig bij haar werk, dat moet eerst af voor ze hierheen komt.“
Douwe: „Internet maakt het een stuk makkelijker. Ook voor opa en oma, als die de kleinkinderen willen zien. Ook zeggen die meestal alleen: 'Hoi opa, ik ga nu weer spelen.'“
Rein: „Voor de familie is het ook interessant, dat je hier woont. Mijn familie komt in mei en die zijn er nu al vol van, want ze zijn nog nooit in Amerika geweest.“

Douwe: „Vaak zien ze ontzettend tegen de reis op.“
Anno: „As militêr bist der wol oan wend.“
Douwe: „Toiletas in de koffer en je vliegt weg. Maar als je schoonmoeder vertelt dat ze in Houston moet overstappen, nou... Het is gewoon volg de pijltjes, maar ze slaapt er bijna niet van.“

Emigranten hebben vaak Nederlandse of Friese vlaggen thuis, en plaatjes van hun geboorteland. Jullie ook?
Anno: „Mijn vrouw kijkt wel elke dag GTST.“
Anno: „Wij sjogge mear Jeugdjournaal en 'Het klokhuis' en sa.“

it hús“, zegt Anno.
Douwe: „De meesten hebben wel een Nederlandse vlag aan de gevel, dan weet de visite waar ze moeten zijn. En bij ons hangt de Oldehove in de keuken. En Nederlandse televisie, hè? Toen 'Serious request' in Leeuwarden was, hebben we vaak 's avonds via internet gekeken of we ook bekenden zagen. En we kijken 's avonds om acht uur onze tijd het acht-urjournaal op 'Utzending gemist.'“

Rein: „Dat is wel grappig.“
Douwe: „Nou ja, we proberen het. Dan zijn de kinderen op bed en zitten we met een kopje koffie voor het journaal.“
Rein: „Mijn vrouw kijkt wel elke dag GTST.“
Anno: „Wij sjogge mear Jeugdjournaal en 'Het klokhuis' en sa.“

Het stelt weinig voor, naar Amerika verhuizen.
Douwe: „Je moet een vrouw hebben die mee wil. Anders lukt het niet.“
Anno: „Myn frou wurket ek by Definsje, dy begrypt it.“